

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури та мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

РИСУНОК

Рівень підготовки	Бакалавр
Спеціальність	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Освітньо-професійна програма	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Силабус навчальної дисципліни «РИСУНОК» підготовки першого (бакалаврський) рівня вищої освіти, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», за освітньою програмою «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Розробник:

кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, Прокопович Т. А.;

кандидат архітектури, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Берlach О. П.;

кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Тарасюк І. І.;

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Єфімова М. П.;

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Назарчук М. В..

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

протокол № ____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри: _____ Авраменко Д.К.

© Прокопович Т. А., 2020 р

© Берlach О.П., 2020 р

© Тарасюк І.І., 2020 р

© Єфімова М.П., 2020 р

© Назарчук М.В., 2020 р

І. Опис навчальної дисципліни сертифікатного курсу

Опис нормативно навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється вигляді таблиці

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика нормативно навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 02 – культура і мистецтво	Нормативна
Кількість кредитів 34	Спеціальність 023 – «Образотворче мистецтво декоративне мистецтво, реставрація»	Рік підготовки 1 - 4
		Семестр 1 - 8
Загальна кількість 1020 годин		1 семестр: Тижневих – 4 год. Лабораторних – 72 год.
Всього аудиторних 472 год Лабораторні 472 год Консультації 48 год Самостійні 500 год		2 семестр: Тижневих – 4 год. Лабораторних – 64. 3 семестр Тижневих – 2, 5 год. лабораторних – 50 год.
Мова навчання: українська	Освітня кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації Професійна кваліфікація: Художник	4 семестр Тижневих – 4 год. Лабораторних – 74 год
		5 семестр Тижневих – 5 год. Лабораторних – 90 год
		6 семестр Тижневих – 3,5 год. Лабораторних – 62 год
		7 семестр Тижневих – 2 год. Лабораторних – 26 год
		8 семестр Тижневих – 2 год. Лабораторних – 34 год
		Форма контролю: 1, 3,5,7– залік 2,4,6,8 – екзамен

ІІ. Інформація про викладача

Прокопович Тетяна Анатоліївна

Науковий ступінь: кандидат психологічних наук

Посада: старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Контактна інформація (+380681015206 , prokopovych.tetiana@gmail.com)

Розклад занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Мета та завдання навчальної дисципліни «Рисунок» полягають у ознайомленні й освоєнні теоретичних і практичних знань та навичок студентів для поглиблення можливостей кола їх діяльності у різних техніках і напрямках рисунку. Основними завданнями та предметом вивчення є розвиток аналітичного мислення, формування просторового сприйняття і уяви, передача об'ємного зображення; формування вмінь перспективної побудови зображення; конструктивної основи зображуваних об'єктів, моделювання форм, знаходження оптимальних варіантів композиції рисунка. А також, опанування студентами принципів побудови реалістичного зображення на площині, розуміння цілісності зображення. Формування кола практичних графічних умінь. Пошук засобів, що підкреслюють найбільш характерні особливості зображувальної моделі, що сприятиме найбільшій виразності рисунку. Опанування вміння зображення предметів у будь-якому середовищі та освітленні, формування умінь передавати об'єм та світло-тінь предмета, відображення видимої (об'єктивної) реальності; досягнення графічної грамоти; формування у студентів вільного володіння графічними навиками рисунку, освоєння прийомів творчого пошуку в розв'язанні практичних завдань; освоєння різних технік виконання, технологій графічних матеріалів; розвиток образотворчого мислення, що є необхідним для творчої діяльності в усіх видах образотворчого мистецтва; розвиток образного мислення і художніх здібностей, виховання загально-естетичної культури студентів.

Програма містить:

- загальні теми для ознайомлення із видами і техніками рисунку;
- теми для навчання рисунку на всебічному вивченні натури;
- спеціальні теми, що розкривають і розвивають умінь передавати об'єм та світло-тінь предмета;
- темами, що розкривають аспекти методики виконання графічної роботи олівцем;
- теми для вивчення послідовності виконання робіт в натюрмортному, портретному, пейзажному жанрах;
- теми, які розкривають прийоми різних технік рисунку.

2. Пререквізити: Живопис, Композиція, Перспектива.

Постреквізити:, Живопис, Шрифти і типографіка, Композиція, Художньо-прикладна графіка, Декоративно-прикладне мистецтво, Перспектива, Техніки і матеріали в образотворчому мистецтві, Скульптура.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни:

Формування у студентів фахових компетенцій в галузі малюнку, які сприятимуть сформуванню вміння створювати високохудожні оригінальні твори у галузі образотворчого та декоративного мистецтва.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Малюнок» є:

- формування вміння застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;
- розвиток розуміння предметної області професійної діяльності художника;
- проведення інноваційної діяльності на основі сучасних тенденцій розвитку образотворчого мистецтва;

- надати знання про закони розподілу світла і тіні, тону і тональних співвідношень в роботі над рисунком;
- навчити закономірностей моделювання деталей зображення фігури людини різними графічними матеріалами;
- формування фахівців, здатних створювати високохудожні оригінальні твори у галузі образотворчого та декоративного мистецтва;
- розвиток здатності генерувати нові творчі ідеї образотворчого втілення;
- створення оптимальних умов застосування живописного втілення для оптимізації діяльності в умовах сучасності.

4. Результати навчання (Компетентності)

- Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.
- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.
- Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Також, під час вивчення дисципліни «Живопис» студенти здобудуть знання про значення тональних співвідношень, важливість локально-кольорових і температурних співвідношень. Освоять знання та розуміння предметної області професійної діяльності художника. Здобудуть вміння генерувати нові творчі ідеї графічного втілення; здатність застосовувати сучасні методи втілення графічних технік рисунку для оптимізації діяльності. Розумітимуть значення тональних співвідношень, важливість лінійно-конструктивної побудови. Знатимуть основні закономірності взаємозв'язку зовнішньої форми з її внутрішньою конструкцією та функціональним призначенням;

Вмітимуть:

- визначати найголовніший компонент (пляму) композиції;
- правильно визначити пропорції зображуваного об'єкту ;
- визначати тонально акцент композиції;
- гармонійно поєднати всі елементи композиції створивши цілісний композиційний твір;
- узгодити маси світлого і темного;
- передати форму та матеріальність всіх елементів натурного матеріалу;
- методично і грамотно вести роботу в різних техніках малюнку;
- виконувати графічні етюди різними матеріалами;
- бачити форму цілісно;
- створювати завершену картину в різних жанрах: натюрморт, пейзаж, портрет;
- вміти працювати в різних техніках рисунку: олівець, вугілля, сангіна.

5. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Модуль, тема	Всього годин	Кількість годин			Форма контролю / бали
			лабораторні	консультації	Самостій на робота	
Загальна кількість годин		1020	472	48	500	
І курс						
І семестр						
Змістовий модуль № 1. Малюнок як основа образотворчої грамоти. Основні матеріали і техніки рисунку.						
Тема 1.1	Вступ до предмету. Теоретичні і практичні основ малюнку. Композиційні рішення. Повітряно просторове вирішення натури.	24	4		20	
Змістовий модуль № 2. Форма, об'єм, конструкція. Поняття композиції. Перспективне скорочення, тонове співвідношення в малюнку.						
Тема 2.1	Зображення геометричних фігур. Куб, куля, призма. Методи і способи виконання. Робота над композицією і лінійно-конструктивною побудовою. Пропорції геометричних тіл. Папір. Олівець. Формат А-3.	13	8		5	5
Тема 2.2	Самостійний наскрізний малюнок трьох гіпсових геометричних тіл. Компонування натюрморту у форматі. Передача пропорційні співвідношення елементів натюрморту, перспективу та конструкцію. Виявлення плановості за допомогою ліній і вміння бачити предмет «наскрізь». Способи перспективного зображення різних форм. Папір. Олівець. Формат А-3.	26		6	20	5
Тема 2.3	Малювання групи геометричних тіл Натюрморт з простих геометричних фігур, на виявлення тональних співвідношень і лінійно-конструктивної побудови (Куб, куля, призма, трапеція, циліндр). Поняття тональної шкали. Закон світла і тіней.. Папір. Олівець. Формат А-3.	20	15		5	5
Тема 2.4	Перспективна побудова об'єктів. Передача пропорції елементів натюрморту. Виявлення структур гіпсового орнаменту, його форми та деталей. Передача, за допомогою світлотіні форми і характеру натюрморту. Малюнок натюрморту з гіпсовою розеткою Папір. Олівець. Формат А-3.	15	15			5
Тема 2.5	Малюнок натюрморту з предметів українського ужиткового мистецтва, ускладненого драперією. Предмети різні за формою, фактурою і тоном. Формування вміння послідовності виконання рисунку натюрморту, закони передачі форми, фактури, матеріальності об'єктів, їх плановість та взаємозв'язок з площиною. Папір. Олівець. Формат А-3	20	15		5	10
Тема 2.6	Натюрморт на контрастну тонову гаму та тонові співвідношення. Розуміння падаючої і власної тіні,	20	15		5	10

	світла та рефлексів у предметах різних за фактурою при спрямованому освітленні. Папір. Олівець. Формат А-3					
Всього годин за 1 семестр		138	72	6	60	40
Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. Натюрморт з побутових предметів на виявлення композиційного рішення, тональної шкали співвідношення, Контрастні тональні співвідношення (світле на темному, темне на світлому). Постановка нижче лінії горизонту. Папір. Олівець. Формат А-3.						30
Модульна контрольна робота 2. Малюнок натюрморту з геометричних тіл ускладненого драперією. Закріпити уявлення про форму, конструкцію, матеріальність об'єктів. Виявити основні види складок, принцип їх утворення на тканині. Папір. Олівець. Формат А3.						30
Всього балів						100
II семестр						
Змістовий модуль № 3. Малюнок архітектурних деталей. Принципи і побудова.						
Тема 3.1	Конструкція та структура архітектурних деталей. Побудова, перспектива, плановість та просторовість.	8	2			
Тема 3.2	Побудова і малюнок архітектурних деталей і орнаменту. Малюнок гіпсової архітектурної деталі (капітель доричного ордеру). Композиційне співвідношення архітектурної деталі до формату паперу. Папір. Олівець. Формат А3.	26	16		10	10
Змістовий модуль № 4. Особливості та принципи побудови деталей обличчя, черепа і обрубовочної голови.						
Тема 4.1	Малюнок гіпсових деталей голови: очі, ніс, (Давида). Освоєння методичної послідовності побудови деталей обличчя, пластичні характеристики, конструктивне вирішення та тональне моделювання форми засобами світлотіні. Виявлення об'єму і форми деталей обличчя. Папір. Олівець. Формат А3.	11	6		5	5
Тема 4.2	Малюнок гіпсових деталей голови: губи вухо (Давида). Освоєння методичної послідовності побудови деталей обличчя, пластичні характеристики, конструктивне вирішення та тональне моделювання форми засобами світлотіні. Виявлення об'єму і форми деталей обличчя. Папір. Олівець. Формат А3.	11	6		5	5
Тема 4.3	Малюнок черепа в трьох положеннях.: анфас, 3/4, профіль. Пропорції черепа, його конструктивна побудова на основі анатомічної будови. Папір. Олівець. Формат А1.	40	20		20	10
Тема 4.4	Малюнок обрубовочної голови в двох положеннях.: анфас і профіль. Пропорції обрубовочної голови, конструктивна і світлотіньова побудова на основі анатомічної будови черепа. Папір. Олівець. Формат А2.	40	14	6	20	10
Всього годин за 2 семестр		130	64	6	60	40
Усього годин / балів 1 курс		268	136	12	120	

Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. Копія малюнків черепа в трьох різних положеннях з навчально-методичних посібників. Папір. Олівець. Формат А2.						30
Модульна контрольна робота 2. Малюнок обрубовочної голови в положенні 3/4.. Конструктивна і світлотіньова побудова. Папір. Олівець. Формат А2. .						30
Всього балів						100
II курс						
III семестр						
Змістовий модуль № 5. Зображення голови людини, її пластична анатомія в малюнку.						
Тема 5.1	Анатомічна побудова голови людини та її вплив на пластичну характеристику в малюнку. Вплив світлотіні на формотворення площин обличчя. Перспективне скорочення, світлотіньове моделювання, узагальнення формою, виявлення світло-тіньових партій, збереження цілісності.	12	2		10	
Тема 5.2	Малюнок анатомічної моделі голови – екорше Гудона. Виявлення закономірності побудови форми голови людини, її пропорційні співвідношення, конструктивні та анатомічні структури. Формотворення пластики м'язових структур засобами світлотіні. Папір. Олівець. Формат А2.	26	16		10	10
Тема 5.3	Малюнок гіпсової голови людини з плечовим поясом класичного зразка (Гаттамелати). Пропорції, лінійно-конструктивна побудова, тонове вирішення гіпсового бюста. Передача матеріальності і фактури. Папір. Олівець. Формат А2.	31	16		15	15
Тема 5.4	Малюнок гіпсової голови з плечовим поясом і бородою класичного зразка (Сократ, Гомер). Пропорції, лінійно-конструктивна побудова, тонове вирішення гіпсового бюста. Передача матеріальності і фактури. Папір. Олівець. Формат А2.	37	16	6	15	10
Тема 5.5	Самостійні начерки тварин, рослин та птахів. Папір. Олівець. Соус. Сангіна, Пастель. Формат А2. .	10			10	5
Всього годин за 3 семестр		116	50	6	60	40
Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. Лінійно-конструктивний малюнок гіпсової голови в трьох положеннях. Аналіз залежності основної осі побудови пропорцій та перспективи відносно обраної точки спостереження. Папір. Олівець. Формат А2.						30
Модульна контрольна робота 2. Малюнок гіпсової голови Венери або Діани класичного зразка. Пропорції, лінійно-конструктивна побудова, тонове вирішення. Передача матеріальності і фактури. Папір. Олівець. Формат А2.						30
Всього балів						100
IV семестр						

Змістовий модуль № 6. Складний ракурс повороту голови людини. Методи виконання начерків живої голови людини. Характерні особливості моделі.						
Тема 6.1	Малюнок складної гіпсової голови з плечовим поясом класичного зразка в складному ракурсі. Пропорції, перспективне скорочення відносно ракурсу, лінійно-конструктивна побудова, тонове вирішення гіпсового бюста. Передача матеріальності і фактури. Папір. Олівець. Формат А2.	32	12		20	10
Тема 6.2	Особливості і закономірності побудови форми голови живої людини. Характер, схожість. Техніка накладання штриха.	15	2	3	10	
Тема 6.3	Начерки і замальовки з натури живої голови людини (однорупника). Характерні особливості моделі. Світлотіньові площини. Папір. Олівець, сангіна, вугілля. Формат А3. Роль контрастів у передачі штучного освітлення в зображенні фігури людини.	20	10		10	10
Тема 6.4	Академічний малюнок голови натурника з плечовим поясом і виразними рисами при штучному освітленні. Папір. Олівець. Формат А2.	35	25		10	10
Тема 6.5	Академічний малюнок живої голови натурниці з плечовим поясом і виразними рисами при денному освітленні у складному ракурсі. Папір. Олівець. Формат А2.	38	25	3	10	10
Всього годин за 4 семестр		140	74	6	60	40
Усього годин / балів за 2 курс		256	124	12	120	
Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. Побудова зображення голови в ракурсі. Конструктивний аналіз форми з зазначенням контрольних точок.. Папір. Олівець. Формат А2.						30
Модульна контрольна робота 2. Поетапність зображення малюнку голови людини (Лінійно-конструктивна побудова, тональне рішення великих площин, виявлення малих пластично-анатомічних площин) Папір. Олівець. Формат А2.						30
Всього балів						100
III курс						
V семестр						
Змістовий модуль № 7. Малювання м'язових структур . Портрет людини по пояс.						
Тема 7.1	Малюнок деталей фігури людини на прикладі гіпсової моделі руки. Лінійно-конструктивне та тональне пропрацювання. Папір. Олівець. Формат А2	20	20		10	10
Тема 7.2	Замальовки деталей фігури людини (кисті, стопи). Наскрізний малюнок кистей рук натурника в трьох положеннях. Папір. Олівець. Формат А2	25	15		10	5
Тема 7.3	Замальовки м'язових структур тварин (коня). Папір. Олівець. Формат А2	25	15		10	5
Тема 7.4	Портрет натурника по пояс, з руками. Папір. Олівець. Формат А3	35	20		15	10
Тема	Портрет натурниці по пояс, з руками при	41	20	6	15	10

7.5	контрастному освітленні. Папір. Олівець. Формат А3					
Всього годин за 5 семестр		156	90	6	60	40
Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. Тематичний сучасний портрет натурника з руками, з контрастними світлотіньовим відношеннями спрямований на пошук власного творчого бачення. Матеріал за вибором студента (олівець, вугілля, сангіна, соус), Формат А 2						30
Модульна контрольна робота 2. Автопортрет по пояс. Контрастний фон. Спрямоване жорстке освітлення. Олівець. Сангіна. Папір. Картон, Формат А 2						30
Всього балів						100
VI семестр						
Змістовий модуль № 8. Малювання фігури людини . Аналіз анатомічної натурної постановки фігури людини.						
Тема 8.1	Малювання м'язових структур. Тонове вирішення анатомічної моделі торса - екорше Гудона. Папір. Олівець Формат А-2	42	22		20	15
Тема 8.2	Рисунок одягненої стоячої (сидячої) фігури людини. Папір. Олівець Формат А-2	40	20		20	10
Тема 8.3	Етюд фігури натурниці у одязі з аксесуарами. Папір. Сангіна . Соус. Формат А-2	46	20	6	20	15
Всього годин за 6 семестр		128	62	6	60	40
Усього годин / балів за 3 курс		284	152	12	120	
Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. 1 Тематичний портрет натурника по пояс з передачею характеру і схожості . Олівець. Сангіна, Соус. Папір. Картон. Формат А-2						30
Модульна контрольна робота 2. Копія портрету з творів західноєвропейських художників. Формат і матеріали ідентичні зразку.						30
Всього балів						100
IV курс						
VII семестр						
Змістовий модуль № 9. Тематичний портрет фігури людини в інтер'єрі в статичній позі і в русі.						
Тема 9.1	Малювання фігури в статичній позі. Олівець. Соус. Папір. Картон. Формат А-2	25	10		15	20
Тема 9.2	Малювання фігури в русі. Олівець. Сангіна . Пастель. Соус. Папір. Картон. Формат А-2	40	10		30	15
Тема 9.3	Замальовки фігури в одязі. Олівець. Соус. Папір. Картон. Формат А-3	27	6	6	15	5
Всього годин за 7 семестр		92	26	6	60	40
Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. Замальовки, фігури людини, що стоїть, чи сидить в інтер'єрі Передати співвідношення пропорції фігури до простору інтер'єру. Олівець. Сангіна . Пастель. Соус. Папір. Картон. Формат А-2						30
Модульна контрольна робота 2. Тематичний портрет натурника в повний ріст з передачею емоцій людини . Сангіна .						30

Пастель. Соус Папір. Картон. Формат А-2						
Всього балів						100
VIII семестр						
Змістовий модуль № 10. Зображення людини у середовищі						
Тема 10.1	Відчуття тонової гармонії в зображенні фігури людини в повен ріст у тематичній композиції. Тематична композиція з 2 постатями. Олівець. Сангіна . Пастель. Соус. Папір. Картон. Формат А-2	60	14	6	40	20
Тема 10.2	Постановка фігури в повен ріст, з руками в національному, або тематичному костюмі. Олівець. Сангіна . Пастель. Соус. Папір. Картон. Формат А-2	60	20		40	20
Всього годин за 8 семестр		120	34	6	80	40
Усього годин / балів за 4 курс		212	60	12	140	
Підсумковий контроль						
Модульна контрольна робота 1. Тематичний портрет видатної української особистості. Сангіна . Пастель. Соус Папір. Картон. Формат А-2						30
Модульна контрольна робота 2. Стилiзація постаті в сучасному образотворчому мистецтві. Тематична картина. Сангіна . Пастель. Соус Папір. Картон. Формат А-2						30
Всього балів						100

Модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку. Контрольні модульні роботи з курсу «Малюнок» проводяться у формі виконання практичних робіт. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома студентів не пізніше семи днів після проведення. Перескладання модульної контрольної оцінки з метою її підвищення не дозволяється. Максимальна кількість балів – 30.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Опрацювання теоретичного матеріалу та практичне доопрацювання відповідно тем змістових модулів.

V. Політика оцінювання

Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Практичні роботи студентів мають бути оригінальними творами власного виконання. Теоретична робота повинна ґрунтуватися на основі власних міркувань та умовиводів підкріплена дослідженнями попередніх напрацювань в даному напрямку.

Приклади можливої академічної недоброчесності :

- У практичних завдання – використання чужих робіт, виконаних не власне студентом,
- у теоретичних завданнях – відсутність посилань на використані джерела, присвоєння, (без відповідних посилань) чужих умовиводів та міркувань.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідної теми або змістового модуля.

Порушенням академічної доброчесності також вважаються: академічний плагіат, списування, необ'єктивне оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, Кінцевий термін здачі – напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля. або ж на затверджену, на засіданні кафедри, дату перегляду академічних робіт в кінці семестру.

Студент, який не отримав оцінки за поточні завдання не допускається до складання модульних контрольних робіт. Відтермінування модульних контрольних робіт здійснюється в межах складання сесії.

VI. Підсумковий контроль

Формою семестрового контролю з дисципліни «Малюнок» є залік або екзамен. Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Малюнок», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу та підсумковий контроль (МКР). Впродовж семестру, студент за виконання завдань поточного контролю і самостійної роботи отримує – 40 балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі двох модульних контрольних робіт. Модульні контрольні роботи – це творчі практичні роботи за темами змістових модулів, за кожен з яких студент може отримати максимально 30 балів. Термін здачі модульних контрольних робіт оприлюднюється на початку семестру. До здачі підсумкової модульної контрольної роботи допускаються студенти, які здали усі поточні завдання даного змістового модуля. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, додатково виконати ряд тривалих та короткочасних етюдів, відповідно до теми, яка вивчається). В іншому випадку студент здає екзамен (практична робота за варіантами) при цьому бали за модульні контрольні роботи анулюються. На екзамен виносяться основні практичні питання, типові та комплексні завдання, відповідно тем змістових модулів. Іспит здійснюється у формі практичної роботи на тематику відповідного модуля.

Перегляд творчих робіт відбувається в кінці кожного семестру у дату затверджену на засіданні кафедри.

VII. Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Дуже добре	
75-81	C	Добре	
67-74	D	Задовільно	
60-66	E	Достатньо	

1-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано (повторне складання)
------	----	--------------	---------------------------------------

Оцінка "відмінно" (А, 90-100 балів). Виконані завдання на високому художньому рівні, технічно бездоганні, відмінне володіння виражальними засобами і прийомами малюнку, включають творчий підхід у композиційному і тоновому вирішенні, повне розуміння законів і використання правил малюнку.

Оцінка "добре" (ВС, 75-89 балів). Виконані завдання на достатньому художньому рівні, технічно виконані з незначними помилками, добре володіння виражальними засобами і прийомами, включають творчий підхід у тоновому виконанні завдання, композиційному вирішенні, розуміння законів і використання правил малюнку.

Оцінка "задовільно" (DE, 60-74 бали). Виконані завдання на недостатньому художньому рівні, технічно недосконалі, наявність помилок у побудові і тональному вирішенні, недостатній рівень володіння виражальними засобами і прийомами малюнку, але включають певний творчий підхід у рішенні.

Оцінка "незадовільно" (Fx, 1-59 балів, з можливістю повторного складання). Виконані завдання на низькому технічному рівні, низький рівень володіння виражальними засобами і прийомами, відсутній творчий підхід.

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Аксенов Ю. Цвет и линия. Практическое руководство по рисунку и живописи / Ю. Аксенов, М. Левидов. – Б. г., 1986. – 326 с.
2. Алексеева В.В. Что такое искусство / В.В. Алексеева. – М., 1991., -236 с.
3. Антонович Є.А., Шпільчак В.А. Малюнок і живопис. Методичні рекомендації /Є.А. Антонович, В.А.Шпільчак. – К., 1990. – 105 с.
4. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты / Г.В.Беда – М., 1981. – 207 с.
5. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв / П.О.Білецький. – К.: Радянська школа, 1973., - 84 с.
6. Гаррисон Х. Рисунок и живопись. Материалы. Техника. Методы. / Х.Гаррисон. – М., 2010., - 252 с.
7. Елисеев М.А. Материалы, оборудование, техника живописи и графики. / М.А. Елисеев. – М.: Астрель, 2004., - 231 с.
8. Жердзицкий В.Е. Живопись / В.Е.Жердзицкий. Техника и технология. – Харьков, 2006. – С. 325.
9. Злобин В.И. Изобразительная деятельность – средство познания предметно-пространственной среды / В.И.Злобин. – Харьков: Основа, 1991. – 88 с.
10. Ли Н. Основы учебного академического рисунка. М., 2005. 478с.
11. Мирончик П.В., Манохін В.П. Методичні вказівки до практичних
12. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основы композиции (геометричні аспекти). К.: Каравелла, 2004. 304с.
13. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114с.
14. Прокопович Т. А. Основы колоризма : – навч. посіб. / Тетяна Анатолівна Прокопович. – Луцьк: Вежа-Друк, 2016. – 120 с.
15. Прокопович Т. А., Каленюк О. М., Вахрамєєва Г. І. Основы колоризма та декоративно-прикладного мистецтва : навч. посіб. / Прокопович Тетяна Анатоліївна, Каленюк Ольга Миколаївна, Вахрамєєва Галина Іванівна – Луцьк : Поліграфічний центр «Друк Формат», ФПО Покора І. О., 2019. – 91 с.
16. Пучков А.С. Методика работы над натюрмортом / А.С.Пучков, А.Б.Триселев // Учебное пособие для студентов пед. ин-тов. – М.: Правещение, 1982. – 160 с.

17. Свид С.П. Художні техніки / С.П. Свид. – К., 1977. – 203 с.
18. Сухенко В.О. Рисунок / В.О.Сухенко. – К.: „BONAMENTE”, 2004., - 176 с.
19. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. 496с.
20. Шеппард Д. Обнаженная натура. Искусство рисования человеческого тела. М.: Попурри, 2000. 144с.